

ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБОВИЙ СКЛАД

УДК 355.231(477)

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.340081>

Юрій Юрчак, старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін
Національної академії Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9506-3228>

ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБОВИЙ СКЛАД

Завдання Державної прикордонної служби України полягає в забезпеченні цілісності державного кордону та захисту суверенних прав України у прилеглий зоні, включаючи морську економічну зону. Під час військового вторгнення країни-агресора виникає проблема охорони й захисту державного кордону в умовах складного збройного конфлікту, що на початковому етапі набув характеру гібридної війни на Сході та Півдні України. Загрозу національній безпеці, суверенітету й територіальній цілісності країни спричинені агресивними діями країни-агресора, яка прагне анексувати територію України.

У статті висвітлено деякі методичні поради щодо формування готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до протидії негативного інформаційно-психологічного впливу на особовий склад агресора в умовах інформаційної війни. Аналіз наукової літератури, присвяченої проблемі, виявив різноманіття підходів до проблеми, що розглядається, і неоднозначність у поглядах науковців щодо визначення деяких методичних порад. З'ясовано однаковість позицій учених, що запропоновані поради виконують роль своєрідного "містка" між теоретичними засадами та практичною їх реалізацією. Вони використовуються як вираження методологічних основ формування певного явища, яке стріє досягненню заздалегідь визначених педагогічних цілей шляхом інтеграції інновацій у освітній процес. У процесі дослідження окреслено деякі методичні поради, необхідні для підготовки майбутніх офіцерів до ефективної протидії негативному інформаційно-психологічному впливу агресора в контексті інформаційної війни. Обґрунтовано необхідність удосконалення системи забезпечення національної безпеки України з урахуванням специфіки Державної прикордонної служби України. Вивчено окремі підходи до визначення протидії гібридної війни, визначено сутність та загальні риси гібридної війни, проаналізовано проблемні питання захисту національних інтересів на державному кордоні.

Ключові слова: методичні поради; майбутні офіцери-прикордонники; тактика; готовність до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу; загальновійськові дисципліни; формування готовності протидії негативному інформаційно-психологічному впливу.

Літ. 12.

Yuriy Yurchak, Senior Lecturer of the Combined Military Disciplines Department,
Bohdan Khmelnytskyi National Academy of the
State Border Guard Service of Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9506-3228>

SOME METHODOLOGICAL ADVICE ON FORMING THE READINESS OF FUTURE FOREIGN OFFICERS TO COUNSEL THE NEGATIVE INFORMATIONAL AND PSYCHOLOGICAL INFLUENCE ON THE PERSONNEL

The task of the State Border Service of Ukraine is to ensure the integrity of the state border and protect the sovereign rights of Ukraine in the adjacent zone, including the maritime economic zone. During the military invasion of an aggressor country, the problem of protecting and defending the state border arises in the conditions of a complex armed conflict, which at the initial stage took on the character of a hybrid war in the East and South of Ukraine. Threats to national security, sovereignty and territorial integrity of the country are caused by the aggressive actions of the aggressor country, which seeks to annex the territory of Ukraine.

The article highlights some methodological advice on forming the readiness of future border guard officers to counteract the negative informational and psychological impact on the aggressor's personnel in the context of information warfare. The analysis of the scientific literature devoted to the problem revealed a variety of approaches to the problem under consideration and ambiguity in the views of scientists regarding the definition of some methodological concepts. The unanimity of the position of scientists was found that the proposed advice serves as a kind of "bridge" between theoretical principles and their practical implementation. They are used as an expression of the methodological foundations of the formation of a certain phenomenon, which contributes to the achievement of predetermined pedagogical goals by integrating innovations into the educational process. In the process of the study, some methodological advice necessary for preparing future officers to effectively counteract the negative informational and psychological impact of the aggressor in the context of information warfare was outlined. The need to improve the system of ensuring the national security of Ukraine, taking into account the specifics of the State Border Service of Ukraine, was substantiated. Separate approaches to determining the counteraction to hybrid war, the essence and

ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБОВИЙ СКЛАД

general features of hybrid war are determined, and problematic issues of protecting national interests at the state border are analyzed.

Keywords: *methodological advice; future border guard officers; tactics; readiness to counter negative informational and psychological influence; combined-arms disciplines; formation of readiness to counter negative informational and psychological influence.*

Постановка проблеми. Майбутні офіцери-прикордонники навчаючись за своїми спеціальностями та програмами, основою якої є загальновійськова підготовка на кафедрі загальновійськових дисциплін, на цих заняттях зосереджується увага на бойових завданнях, що виникають під час виконання оперативно-бойових завдань в умовах негативного інформаційно-психологічного впливу ворога російської федерації [5]. Після завершення навчання за зазначеною Програмою та успішного проходження екзаменаційних випробувань військовослужбовці вважаються такими, що володіють підготовкою, та направляються для подальшого проходження служби до підрозділів органів Державної прикордонної служби України.

У сучасних умовах ефективність виконання завдань майбутніми офіцерами прикордонниками оперативно-службового характеру безпосередньо залежить від індивідуальної готовності протидіяти негативному інформаційно-психологічному впливу, що визначає актуальність зазначених питань у контексті аналізу змісту навчання [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання протидії негативному інформаційно-психологічному впливу майбутніх офіцерів-прикордонників є предметом уваги численних науковців. Загальнотеоретичні аспекти протидії негативному інформаційно-психологічному впливу досліджували (О. Галус, Л. Зданевич, О. Мозолєв, О. Поліщук, Л. Романишина,) [3], дидактичних чинниках становлення здатності молодших співробітників прикордонної служби до професійної реалізації в контрольних пунктах пропуску міжнародного значення (Ю. Адамчук) [1], інформаційно-психологічному пресингу під час перебування в неволі (В. Філіпенко, М. Павлюк) [7]. Способи протидії, спрямовані на протидію деструктивним інформаційним впливам на прикордонників у період збройного конфлікту, досліджували (В. Журавель, С. Бурбела та інші) [4].

У більшості цих досліджень висвітлено особливості процесу формування готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до протидії негативного інформаційно-психологічного впливу на особовий склад. На нашу думку слід надати науковій ідеї, рекомендації, що мають вагоме значення для вирішення зазначеного питання.

Аналіз практичного досвіду підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників до протидії негативному інформаційно-психологічному, що нині не-

достатньо враховується особливості професійної роботи, приділяється недостатньо уваги розвитку готовності протидіяти негативному інформаційно-психологічному впливу.

У дослідженнях авторів розкриваються теоретичні положення, які актуальні у межах нашого дослідження. Щодо практичних рекомендацій, методичних порад щодо розвитку готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до протидії негативного інформаційно-психологічного впливу на особовий склад, існує потреба їх створення та доцільність застосування в освітньому процесі [4].

Метою статті є висвітлення деяких методичних порад щодо формування готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до протидії негативного інформаційно-психологічного впливу на особовий склад.

Результати дослідження. Опрацювання військової і психолого-педагогічної літератури, а також емпіричних й прикладних заходів щодо підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особистий склад, сформували підґрунтя для створення деяких методичних порад, які можуть бути імплементовані у навчальний процес майбутніх офіцерів-прикордонників шляхом удосконалення змістового наповнення освітньої діяльності відповідно до сучасних загроз і викликів [8], які створює російська федерація проти України:

моделювання обставин оперативно-службової діяльності офіцера-прикордонника із відпрацюванням послідовності дій у складних умовах; оптимізація самостереження майбутніх офіцерів-прикордонників через оцінку власної спроможності до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад;

формування готовності до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад за допомогою інтерактивних способів навчання (ключових і комбінованих вправ, службових імітаційних ігор за змодельованими сценаріями, комплексних практичних занять прикладного характеру, тренувальних заходів, розбору ситуацій, семінарів-тренінгів, навчально-тренувальних сесій) [9];

реалізація методологічних засад протидії негативному інформаційно-психологічному впливу (принципи повного розкриття, усвідомленості та ініціативи, наукової аргументованості та зрозумілості, структурності й поступовості, принцип наглядності, стійкого та збалансованого розвитку), а

ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБОВИЙ СКЛАД

також базових положень концепції і практики підготовки (урахування цілей як підстави для формування структури тренувальної діяльності; організація тренувального процесу за цільовими програмами; концентрація зусиль на протидії негативному інформаційно-психологічному впливу під час бойових дій, спрямованому на протидію негативному інформаційно-психологічному впливу; побудова системи заходів з протидії негативному інформаційно-психологічному впливу тощо);

впровадження в підготовку щодо протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад навчального посібника “Тактика застосування інформаційно-психологічних впливів, спрямованих на війська та цивільне населення”.

становлення здатності до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад необхідно здійснювати на підґрунті методичної системи, що є комбінацією різноманітних підходів, а також педагогічних засобів і прийомів навчального процесу майбутніх офіцерів-прикордонників та включає у свою структуру: організаційно-цільовий блок (він охоплює мету, зміст, концепцію, принципи, педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до протидії негативного інформаційно-психологічного впливу на особовий склад під час виконання оперативно-бойових завдань) і змістово-результативний блок (містить сукупність педагогічних дій, форматів, засобів, інструментів, за допомогою яких забезпечується результативність відповідного процесу, сам підсумок, діагностичні засоби для його визначення та опису);

Запропонована методика передбачає реалізацію за такими напрямками: виховний (заняття з професійної підготовки, психологічної протидії, моделювання ситуації досягнення, переконування, надання прикладу, стимулювання, конкуренція), навчальний (інструктаж, роз’яснення, інформування, демонстрація, виправлення, практична діяльність, рольова взаємодія, індивідуальні завдання), діагностичний (тестування, анкетування, практичні вправи, рефлексія, експертне оцінювання, об’єктивні характеристики, виконання завдань, підсумковий контроль) [10].

Засвоївши програму навчання, майбутні офіцери-прикордонники:

набувають відповідний рівень обізнаності, що необхідний для реалізації оперативно-службової роботи у межах обраного фаху;

демонструють здатність самостійно виконувати оперативно-бойові завдання у відповідності до чинного законодавства та обов’язків;

реалізують знання з протидії негативному інформаційно-психологічному впливу, пов’язані з захистом Батьківщини;

орієнтуються у ситуаціях нетипового характеру

на власні дії відповідно до законодавчих вимог.

У зв’язку з цим готовність до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад передбачає наявність сформованих компонентів психологічного і правового спрямування. Відповідно, значущим чинником є впровадження різноманітних підходів і засобів підготовки.

До ключових аспектів психологічної підготовки ми відносимо:

ознайомлення майбутніх офіцерів прикордонників із тактикою негативного інформаційно-психологічного впливу, як вона працює;

вивчення способів їх ідентифікації негативного інформаційно-психологічного впливу;

застосування під час навчання прикладів негативного інформаційно-психологічного впливу та обговорення, обрання та вивчення засобів протидії;

розвиток стійких умінь до використання прийомів протидії негативного інформаційно-психологічного впливу;

накопичення досвіду емоційно-вольової стійкості;

відпрацювання імітованих загрозливих обставин і тренування варіантів їх подолання;

набуття навичок щодо протидії негативному інформаційно-психологічному впливу в умовах обмеженого часу, нестачі інформації, непередбачуваних ситуацій, за наявності перепон у виконанні завдань із необхідністю суворого дотримання регламентів;

розвиток у майбутніх офіцерів-прикордонників ініціативності, автономності при реалізації службово-бойових завдань, спроможності до активних дій у ситуаціях, відсутності вказівок від командирів;

навчання технік і методів внутрішньої психологічної стабілізації у ході виконання обов’язків;

зміцнення взаємної психологічної сумісності та продуктивності злагоджених дій в загальновійськових підрозділах.

Акцентуємо увагу на конкретизації типів засобів протидії негативному інформаційно-психологічному впливу та рівень його використання прикордонник визначає самостійно, виходячи з наявної оперативно-бойової ситуації.

У зв’язку з тим, що підготовка до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад є функцією підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників, для її результативного здійснення застосовуються вправ, що відповідають меті формування спеціальних якостей і навичок, потрібних у загальновійськовій діяльності [11]. Ми тлумачимо протидію негативному інформаційно-психологічному впливу як підготовку, що виявляється в рівні готовності майбутніми офіцерами прикордонниками, набуті через отримання теоретичних знань, практичних навичок та умінь, орієнтованих на протидію негативному інформаційно-

ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБОВИЙ СКЛАД

психологічного впливу. У цьому контексті розуміється як процес, що виступає основною формою реалізації цілей підготовки.

Більшість дослідників поділяють процес формування та вдосконалення засвоєння протидії негативному інформаційно-психологічного впливу і методів її здійснення на три фази: формування первинного розуміння щодо протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад; етап первинного та детального освоєння способів протидії; етап закріплення й оптимізації методики виконання протидії [3].

Процедура опанування знаннями, як правило, стартує з окреслення мети. Після цього аналізується методична структура обраних дій або технік.

Майбутні офіцери прикордонники залучені до навчального процесу глибоко аналізують конкретну вправу або техніку. Розглядаються як функціональні характеристики, так і можливі обставини, що можуть виникнути у специфічній обстановці оперативно-бойовій діяльності; беруться до уваги індивідуальні особливості кожного. Формування уявлення про конкретну дію або техніку поділяється на декілька стадій: роз'яснення методу; демонстрація дії; самостійне ознайомлення з теоретичними основами протидії негативному інформаційно-психологічного впливу [12].

Подальшою фазою є формування і деомоторного бачення процесу. Завданням майбутніх офіцерів прикордонників є інтерпретація отриманих уявлень про протидію негативному інформаційно-психологічного впливу і їх "трансформація" у оперативно-бойову діяльність. Особовий склад повинен усвідомлювати процес протидії негативному інформаційно-психологічного впливу у тісному взаємозв'язку з сьогоденням. На цьому етапі ключову функцію відіграють когнітивні процеси, чуттєве сприйняття, а також здатність оперувати вже наявними знаннями про окремі техніки для вирішення складніших завдань, що мають подібну структуру.

Далі настає етап прикладного засвоєння протидії негативному інформаційно-психологічного впливу. Уточнюючи та поглиблюючи теоретичне сприйняття, майбутні офіцери прикордонники набувають умінь і навичок ефективної протидії негативному інформаційно-психологічного впливу. На цьому етапі, на нашу думку, результативність майбутніми офіцерами прикордонниками залежить від педагогічної компетентності викладача, зокрема його здатності допомогти сформуванню стійкої асоціації між поставленими задачами та вже набутим досвідом.

Як демонструє досвід, у процесі опанування видів протидії негативному інформаційно-психологічного впливу недостатньо лише засвоїти відпо-

відний обсяг різнопланових теоретичних положень і прикладних навичок. У процесі дослідження ми дійшли висновку про необхідність також усвідомлювати їхню взаємодію, логічну послідовність та значущість у реалізації обов'язків у межах службово-оперативної практики, з урахуванням особистого досвіду. Тому, організовуючи ознайомлення майбутніх офіцерів-прикордонників з практичними завданнями, слід поєднувати навчальний матеріал із прикладним змістом [13].

На початку освітнього процесу майбутні офіцери-прикордонники ще не стикаються безпосередньо з відпрацюванням технічних елементів протидії негативному інформаційно-психологічного впливу, уже на цьому етапі формуються психомоторні установки, свідоме та вольове спрямування на реалізацію дії, що закладає необхідний емоційно-вольовий та функціональний стан.

Це забезпечується впровадженням різнопланових вербальних і візуальних способів, що сприяють отриманню відомостей, потрібних для подальшого засвоєння методів протидії негативному інформаційно-психологічного впливу або певного способу дії. Усвідомлена участь військовослужбовця у процесі відпрацювання завдання відіграє провідну роль у формуванні мотивації до вдосконалення спроможності реагувати на негативний інформаційно-психологічний вплив супротивника, спрямований на особовий склад.

Поглиблене осмислення навчального процесу в сфері протидії негативному інформаційно-психологічного впливу не обмежується лише навичками внутрішнього самоконтролю, але й дозволяє подолати суттєвий недолік – пасивність у діях майбутніх офіцерів-прикордонників, повертаючи їх до активної розумової діяльності. Такий підхід до навчання забезпечує високий рівень підготовленості до виконання завдань у межах службово-оперативної практики.

Складено інструктивні настанови управлінському апарату з питання формування спроможності майбутніх офіцерів-прикордонників прикордонної служби в умовах протидії негативному інформаційно-психологічного впливу агресора на персонал:

розвивати професійну зацікавленість майбутніх офіцерів-прикордонників шляхом удосконалення структури освітнього процесу відповідно до актуальних викликів і небезпек, створення ситуацій, наближених до діяльності у сфері оперативної служби офіцера-прикордонника, з практикуванням чіткої послідовності дій у стресових обставинах;

удосконалювати здатність до саморегуляції у майбутніх офіцерів-прикордонників прикордонної служби через критичне оцінювання власної підготовленості до протидії негативному інформаційно-психологічного впливу на військовий колектив;

впроваджувати сучасні активні форми навчання

ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБОВИЙ СКЛАД

(ключові й комбіновані завдання, професійно орієнтовані рольові моделі за сценаріями конкретних ситуацій, комплексні прикладні тренування, сесії підготовки, розбір обставин, курси, симуляційні заняття);

керуватись загальними положеннями протидії негативному інформаційно-психологічного впливу (засади гармонійного розвитку, усвідомленості та ініціативності, наукового підходу і зрозумілості, послідовності і системності, принцип ілюстративності, стійкості знань і комплексного розвитку) та основними законами теорії і практики, а також унікальним принципом цілісної підготовки до протидії негативному інформаційно-психологічного впливу на військовий контингент (який визначає ключові фази, на яких усі прикордонники мають акцентувати увагу).

Висновки. Отже, на підставі застосування аналізу військової і педагогічної літератури з досліджуваної проблематики, проведення педагогічних спостережень, бесід і опитувань викладачів було визначено, що зазначені методичні поради істотно впливають на ефективність підготовки майбутніх офіцерів прикордонників до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу агресора в умовах інформаційної війни та професійної діяльності, спрямованої на протидію негативному інформаційно-психологічному впливу агресора. При визначенні методичних порад, які можуть реалізуватись як методичні рекомендації, враховувалося, що вони є структурним каркасом для впровадження педагогічних моделей. Оскільки готовність майбутнього офіцера до виконання “правильних” професійних дій розглядається як певна педагогічна модель, яку важливо враховувати у навчально-виховному процесі ВВНЗ, було висунуто гіпотезу, що кожна методична рекомендація має бути орієнтована на формування конкретного компонента досліджуваної діяльності.

Перспективами подальшого є дослідження передового педагогічного досвіду та накопичення власного щодо педагогічних умов протидії негативного інформаційного впливу на військовополоненого з боку ворога, а також дослідження шляхів протидії негативному інформаційному впливу на особовий склад у полоні противника.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адамчук Ю. Педагогічні умови формування готовності молодших інспекторів прикордонної служби до професійної діяльності у пунктах пропуску для міжнародного сполучення. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Видавничий дім “Гельветика”, 2020. Вип. 33. Т. 1. С. 245–251.

2. Бойовий статут механізованих військ (відділення) (Проект). Львів, 2020. 208 с.

3. Галус О., Романишина Л., Мозолев О. Формування професійної компетентності майбутніх офіцерів у контексті розвитку корпоративної культури військового ЗВО. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія “Педагогічні науки”*, 2024. № 4, С. 24–30.

4. Журавель В., Бурбела С., Юрчак Ю. Деякі педагогічні питання протидії негативному інформаційному впливу на особовий склад органу охорони державного кордону в умовах війни. *Молодь і ринок*. 2024. № 1 (221). С. 73–77. DOI: 10.24919/2308-4634/2024.298619.

5. Мозолев О., Романишина Л., Галус О. Сучасний розвиток корпоративної культури офіцерів силових структур. *Молодь і ринок*, 2024. 12 (232), С. 16–20. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.317469>

6. Паливода А.В. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III (взвод, відділення, екіпаж). Вид. 2-е стереотип. Київ: Паливода А.В., 2020. 332 с.

7. Філіпенко В.В., Павлюк М.О. Інформаційно-психологічний тиск у полоні. In *The 4 th International scientific and practical conference “Science in the modern world: innovations and challenges”*. (December 19–21, 2024) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2024. 722 p. (p. 483).

8. Юрчак Ю., Романишина Л. Актуалізація проблеми формування готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу в контексті інформаційної війни. *Науковий фаховий журнал СДПУ. Серія педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2023. № 5–6 (129–130). С. 261–270. DOI: 10.24139/2312-5993/2023.05-06/261-270.

9. Юрчак Ю. Підготовка майбутніх офіцерів до протидії до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу в умовах інформаційної війни. *Науковий фаховий журнал СДПУ. Серія педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. № 1–2 (135–136). С. 261–270. DOI: 10.24139/2312-5993/2024.01-02/064-081.

10. Юрчак Ю.М. Шляхи формування готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу у полоні противника. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, № 2 (37), 37 с. DOI: <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v37i2>

11. Yurchak Y. Specificity of informational and psychological countermeasure of propaganda for personal membership during the first world war. *Pedagogy and Education Management Review*, 2024. № 3(17), pp. 28–34. DOI: <https://doi.org/10.36690/2733-2039-2024-3>

12. Юрчак Ю. Педагогічні умови підготовки майбутніх офіцерів до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу агресора в умовах інформаційної війни. *Молодь і ринок*, 2025. № 1/233, С. 168–173. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.322717>

13. Юрчак Ю. Експериментальне дослідження підготовки майбутніх офіцерів прикордонників до протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад. *Молодь і ринок*, 2025. № 2/234. С. 118–125. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.324544>

REFERENCES

1. Adamchuk, Yu. (2020). Pedagogical conditions for the formation of readiness of young inspectors of the border service to professional activity in points of passage for international communication. *Actual issues of humanitarian sciences: inter-university collection of scientific papers of young scientists of Drohobych State Pedagogical University named after Ivan Franko*. Drohobych: Publishing house "Gelyvetika", 2020. Vol. 33. Part 1. P. 245–251.

ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБОВИЙ СКЛАД

sluzhby do profesiinoi diialnosti u punktakh propusku dlia mizhnarodnoho spoluchennia [Pedagogical conditions for the formation of readiness of junior border guards for professional activity at checkpoints for international traffic]. *Current Issues of the Humanities*. Drohobych, issue. 33. Vol. 1. pp. 245–251. [in Ukrainian].

2. Boiovyi statut mekhanizovanykh viisk (viddillennia) (Proekt) [Combat regulations of mechanized troops (departments) (Draft)]. Lviv, 2020. 208 p. [in Ukrainian].

3. Halus, O., Romanyshyna, L. & Mozolev, O. (2024). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh ofitseriv u konteksti rozvytku korporatyvnoi kultury viiskovoho ZVO [Formation of professional competence of future officers in the context of the development of corporate culture of a military educational institution]. *Bulletin of the Cherkasy Bohdan Khmelnytsky National University. Series "Pedagogical Sciences"*, No 4, pp. 24–30. [in Ukrainian].

4. Yurchak, Yu., Zhuravel, V. & Burbela, S. (2024). Deiaki pedahohichni pytannia protydii nehatyvnomu informatsiinomu vplyvu na osobovy sklad orhanu okhorony derzhavnogo kordonu v umovakh viiny [Some pedagogical issues of countering the negative information influence on the personnel of security authority of state border in conditions of war]. *Youth & market*. No. 1(221). pp. 73–77. DOI: 10.24919/2308-4634/2024.298619 [in Ukrainian].

5. Mozolev, O., Romanyshyna, L. & Halus, O. (2024). Suchasnyi rozvytok korporatyvnoi kultury ofitseriv sylovykh struktur [Modern development of corporate culture of force officers]. *Youth & market*. No. 12(232), pp. 16–20. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.317469> [in Ukrainian].

6. Palyvoda, A.V. (2020). Boiovyi statut mekhanizovanykh i tankovykh viisk Sukhoputnykh viisk [Combat regulations of mechanized and tank troops of the Land Forces of the Armed Forces of Ukraine]. Part III (platoon, department, crew). Ed. 2nd stereotype. Kyiv, 332 p. [in Ukrainian].

7. Filipenko, V.V. & Pavliuk, M.O. (2024). Informatsiino-psykholohichni tysk u poloni [Informational and psychological pressure in captivity]. In The 4 th International scientific and practical conference "Science in the modern world: innovations and challenges". (December 19–21, 2024) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 722 p. (p. 483). [in Ukrainian].

8. Yurchak, Yu. & Romanyshyna, L. (2023). Aktualizatsiia problemy formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv-trykordonnykh do protydii nehatyvnomu informatsiino-psykholohichnomu vplyvu v konteksti informatsiinoi viiny [Updating the problem of forming the readiness of future border guard officers to counter negative informational and

psychological influence in the context of information warfare]. *Scientific professional journal of the SSPU. Series pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*. No. 5–6 (129–130). pp. 261–270. DOI: 10.24139/2312-5993/2023.05-06/261-270. [in Ukrainian].

9. Yurchak, Yu. (2024). Pidhotovka maibutnikh ofitseriv do protydii do protydii nehatyvnomu informatsiino-psykholohichnomu vplyvu v umovakh informatsiinoi viiny [Preparation of future officers to counter negative informational and psychological influence in the context of information warfare]. *Scientific professional journal of the SSPU. Series pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*. No. 1–2 (135–136). pp. 261–270. DOI: 10.24139/23125993/2024.01-02/064-081. [in Ukrainian].

10. Yurchak, Yu.M. (2024). Shliakhy formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv-trykordonnykh do protydii nehatyvnomu informatsiino-psykholohichnomu vplyvu u poloni protyvnyka [Ways of forming the readiness of future border guard officers to counteract negative informational and psychological influence in enemy captivity]. *Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: pedagogical sciences*. Khmelnytskyi, No. 2 (37). 372 p. DOI: <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v37i2> [in Ukrainian].

11. Yurchak, Y. (2024). Specificity of informational and psychological countermeasure of propaganda for personal membership during the first world war. *Pedagogy and Education Management Review*, 2024. No. 3(17), pp. 28–34. DOI: <https://doi.org/10.36690/2733-2039-2024-3> [in English].

12. Yurchak, Yu. (2025). Pedahohichni umovy pidhotovky maibutnikh ofitseriv do protydii nehatyvnomu informatsiino-psykholohichnomu vplyvu ahresora v umovakh informatsiinoi viiny [Pedagogical conditions for training future officers to counter the negative informational and psychological influence of the aggressor in the conditions of information war]. *Youth & market*. No. 1/233, pp. 168–173. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.322717> [in Ukrainian].

13. Yurchak, Yu. (2025). Eksperymentalne doslidzhennia pidhotovky maibutnikh ofitseriv trykordonnykh do protydii nehatyvnomu informatsiino-psykholohichnomu vplyvu na osobovy sklad [Experimental study of training future border guard officers to combat negative informational and psychological influence on personnel]. *Youth & market*. No. 2/234, pp. 118–125. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.324544> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 11.07.2025

“Наші серця б’ються в такт з серцями тих, кого ми захищаємо”.

“Міцність духу важливіша за міць зброї”.

“Кожен день на кордоні – це крок до перемоги, яку ми будуємо разом”.

“Наші кордони – це не просто межі, це символ нашої єдності та сили”.

Анонімний автор

